

**Convenant
Buitenschoolse Opvang
voor leerlingen van
Basisschool De Sleye te Heel en
Basisschool St. Martinus te Beegden
door Kinderopvang De Speelark te
Heel.**

Schooljaar 2009-2010

INHOUDSOPGAVE

·	Operationele afstemming uitvoeringsafspraken	3
·	Reikwijdte Convenant	3
·	Accommodaties	3
·	Kwaliteit	3
·	Openingstijden en overige operationele afspraken	4
·	Financiële afspraken	4
·	Pedagogisch beleid / pedagogische klimaat	4
·	Informatie-uitwisseling	4
·	Informatievoorziening aan de ouders	4
·	Aansprakelijkheid	4
·	Geschillen	4
·	Bijlagen	5
1.	Accommodaties	5
2.	Beleidsregels kwaliteit	5
2a.	Kwaliteit kindercentra volgens de Wet Kinderopvang	5
2b.	Kwaliteit personeel	6
3.	Vastgelegde afspraken	6
3a.	Vastgestelde tijdstippen van de opvang	6
3b.	Operationele afspraken	6
3c.	Financiële afspraken	6
3d.	Informatie-uitwisseling	6
3e.	Aansprakelijkheid	7
3f.	Geschillen	7
4.	Pedagogisch beleid	8
4a.	Pedagogisch beleid van partij B	8

Convenant

De ondergetekenden:

a) Partij A: basisschool De Sleye te Heel en basisschool St. Martinus te Beegden., in deze vertegenwoordigd door Dhr.M. M. J. Jansen algemeen directeur van Stichting Katholiek Onderwijs Maasdal en hierna te noemen 'Partij A';

en

b) Partij B: kinderopvang De Speelark, in deze vertegenwoordigd door mevr. S. Oitmann en mevr. G. van der Heijden, directie van kinderopvang De Speelark. hierna te noemen 'Partij B';

overwegende dat Partij A en Partij B:

- samenwerken bij de organisatie van een aanbod voorschoolse opvang, naschoolse opvang, vakantieopvang en tussen schoolse opvang (voor de kinderen van de Sleye die dit betreft). door Partij B voor leerlingen van Partij A;
- transparante afspraken maken over operationele afstemming uitvoeringsafspraken, reikwijdte Convenant, accommodaties, kwaliteit, openingstijden, personele inzet, pedagogisch klimaat, informatie-uitwisseling en informatievoorziening aan de ouders, aansprakelijkheid en geschillen;
- deze afspraken vastleggen in dit Convenant.

In dit Convenant zijn de afspraken vastgelegd tussen Partij A en Partij B zoals die gelden tot **1 augustus 2010**. Tijdens de evaluatievergadering in mei 2010 wordt het convenant – indien gewenst – aangepast en vervolgens opnieuw vastgesteld voor het nieuwe schooljaar. Het convenant treedt pas in werking na goedkeuring van de mr'en van partij A en de oudercommissie van partij B. Het convenant wordt eerst dan beëindigd na onderlinge afstemming tussen Partij A en B met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste drie maanden of zoveel langer als het schooljaar doorloopt.

Operationele afstemming uitvoeringsafspraken

Partij A en partij B stellen beiden 1 contactpersoon aan voor overleg over organisatorische zaken. Dit zijn voor Partij A de heer H Friesen voor basisschool St. Martinus te Beegden en de heer S Creemers voor basisschool De Sleye te Heel en bij Partij B mevrouw S. Oitmann en G. van der Heijden, voor BSO De Speelark.

Reikwijdte Convenant

De afspraken in dit Convenant hebben betrekking op het aanbod (voorschoolse opvang, naschoolse opvang, vakantieopvang. Jaarlijks vindt in mei een evaluatie plaats met inbreng van de mr'en van partij A en de oudercommissie van partij B over eventuele aanpassingen van het aanbod.

Accommodaties

De voorschoolse, naschoolse en vakantieopvang zal zoveel mogelijk plaatsvinden in de ruimtes van Kinderopvang De Speelark aan de Sportparklaan 62 te Heel.

De ruimtes van partij B voldoen aan alle wettelijke eisen voor kinderopvang van kinderen tot 13 jaar.

De ter beschikking gestelde ruimtes van partij A, voldoen aan de voorwaarden volgens bijlage 1.

Bij in gebruik name van de nieuwe brede school te Heel, zal dit convenant m.n op het punt accommodatie dienen te worden aangepast.

Kwaliteit

Het opvangaanbod van de voorschoolse opvang, naschoolse opvang en vakantieopvang, uitgevoerd door partij B, voldoet aan de eisen die zijn vastgelegd in de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (bijlage 2a). Partij B garandeert de kwaliteit van het personeel (bijlage 2b).

Openingstijden en overige operationele afspraken

Partij A en B leggen de tijdstippen van het opvangaanbod op schooldagen voor de voorschoolse, en naschoolse opvang (bijlage 3a) en overige operationele afspraken schriftelijk vast (bijlage 3b en 3c).

Partij A stelt partij B en de betreffende ouders ruim van te voren op de hoogte van geplande vakanties en lesvrije dagen.

Pedagogisch beleid / pedagogische klimaat

Het opvangaanbod wordt gestructureerd volgens het pedagogisch beleid van Partij B (bijlage 4a). Periodiek zal afstemming plaatsvinden tussen Partij A en Partij B over het pedagogisch klimaat.

Informatie-uitwisseling

Partij A en Partij B houden elkaar op de hoogte van zaken die voor de andere partij relevant zijn (algemeen en individueel). Hierbij worden de regels van de Wet Bescherming Persoonsgegevens in acht genomen (bijlage 3e).

Informatievoorziening aan de ouders

Partij A en partij B komen overeen dat partij A de ouders informeert over de opvang via de schoolgidsen, de websites en de nieuwsbrieven van de scholen.

Aansprakelijkheid

Partij A en partij B leggen schriftelijk vast hoe de aansprakelijkheid geregeld wordt (bijlage 3f)

Geschillen

Partij A en partij B leggen schriftelijk vast hoe in het geval van geschillen gehandeld wordt (bijlage 3g)

Aldus overeengekomen, Heel. 07-05-2009 2009.

Namens Partij A:

Naam

Namens Partij B:

Naam

Handtekening:

Handtekening:

Bijlagen

1. Accommodaties

Voor overblijfruimtes zijn wettelijk geen eisen vastgelegd.

Overeengekomen wordt, dat de ruimtes die partij A beschikbaar stelt aan de onderstaande eisen voldoet.

kwaliteit van gebouw en omgeving

- er is voldoende ruimte binnen en buiten
- het gebouw en de omgeving zijn veilig
- de ruimtes zijn geluiddempend, schoon en behaaglijk warm

fysieke veiligheid

- de ruimtes, het spelmateriaal en het meubilair zijn veilig
- het spelen buiten is veilig
- nood-telefoonnummers zijn aanwezig
- ontruimingsplannen en protocol vermist kind zijn aanwezig

2. Beleidsregels kwaliteit

2a. Kwaliteit kindercentra volgens de Wet Kinderopvang

Pedagogisch beleidsplan

Een kindercentrum dient te beschikken over een pedagogisch beleidsplan, waarin de vier competenties die bepalend zijn voor verantwoorde kinderopvang in overleg met de oudercommissie zijn uitgewerkt. Het gaat daarbij om de volgende vier competenties: voldoende emotionele veiligheid, voldoende mogelijkheden voor de ontwikkeling van persoonlijke competenties en sociale competenties en overdracht van waarden en normen. Verder dient het beleidsplan onder andere de werkwijze, samenstelling en maximale omvang van de stamgroepen te beschrijven. Ook geeft het pedagogisch beleidsplan aan op welke wijze het zogenoemde open-deuren-beleid wordt gevoerd.

Groepsgrootte dagopvang en buitenschoolse opvang

In de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang worden regels gesteld voor het maximaal aantal kinderen dat een leidster mag opvangen: het gaat dan om het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen. Uitgangspunt is kinderopvang met vaste groepen in een eigen ruimte (stamgroepen), maar een zogenoemd open-deuren-beleid moet mogelijk zijn. Dit houdt in dat de leidster-kind-ratio op centrumniveau kan worden vastgesteld.

Verblijfruimten, slaapruidten en buitenspeelruimten

De beleidsregels regelen hoeveel bruto oppervlak speelruimte in de groepsruimte aanwezig moet zijn, dat er voor kinderen tot 1,5 jaar afzonderlijke slaapruidten moeten zijn en aan welke eisen buitenspeelruimten moeten voldoen.

Risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid

De eisen waaraan de verplichte risico-inventarisatie moet voldoen zijn in de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang nader uitgewerkt. Zo dient de risico-inventarisatie veiligheid tevens een lijst van ongevallen die kinderen zijn overkomen te bevatten. Verder is bepaald dat de houder tenminste jaarlijks een risico-inventarisatie moet maken. Stichting Consument en Veiligheid en het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid hebben model-risico-inventarisaties gemaakt voor respectievelijk veiligheid en gezondheid. Deze modellen dienen als handreiking naar ondernemers. (Het is niet verplicht deze modellen te gebruiken).

Beroepskwalificatie personeel

Beroepskrachten moeten beschikken over passende beroepskwalificaties overeenkomstig de CAO kinderopvang. Ook de inzet van beroepskrachten in opleiding is bepaald in de CAO.

Verklaring omtrent het gedrag

Personen werkzaam bij een kindercentrum moeten in het bezit zijn van een verklaring omtrent het gedrag, afgegeven volgens de Wet justitiële documentatie of de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag. Het gaat hierbij om: de werknemer met een arbeidsovereenkomst, de houder en de bestuurder. In het geval van werknemers gaat het om personen werkzaam op de locatie waar de kinderen worden opgevangen. Werknemers die als uitzendkracht werkzaam zijn, hoeven slechts de eerste maal dat zij op een kindercentrum gaan werken de verklaring te overleggen.

2b. Kwaliteit personeel

Gekwalificeerd personeel beschikt over passende beroepskwalificaties overeenkomstig de CAO kinderopvang. Tijdens voorschoolse, naschoolse en vakantieopvang is er gekwalificeerd personeel aanwezig volgens de richtlijnen van de Wet Kinderopvang. Partij B garandeert dat zij met betrekking tot het personeel, beschikt over bewijzen van beroepskwalificaties, bewijzen van goed gedrag, kopieën van identiteitsbewijzen en kopieën van BHV dan wel EHBO kwalificaties.

3. Vastgelegde afspraken

3a. Vastgestelde tijdstippen van de opvang

De reguliere openingstijd van kinderopvang De Speelark is dagelijks van 07.15 uur tot 18.00 uur.

Voor leerlingen van De Sleye is voorschoolse opvang van 07.15 uur tot 08.45 uur; naschoolse opvang van 15.00 uur tot 18.00 uur. Opvang op woensdagmiddag vanaf 12.00 uur. Voor leerlingen van St Martinus is voorschoolse opvang van 07.15 uur tot 08.30 uur; naschoolse opvang van 15.00 uur tot 18.00 uur. Opvang op woensdagmiddag vanaf 12.30 uur.

Indien ouders opvang wensen tot 18.30 uur is dat mogelijk tegen extra betaling. De ouders die hier gebruik van wensen te maken, overleggen hierover met de leidsters.

Kinderopvang De speelark garandeert ten allen tijde de afgesproken opvang.

Tijdens schoolvakanties, studiedagen e.d. kunnen de leerlingen voor hele of halve dagopvang terecht bij kinderopvang De speelark.

Kinderopvang De Speelark is op alle werkdagen geopend, behalve:

- officiële nationale feestdagen
- carnavalsmaandag
- de vrijdag na Hemelvaart

3b. Aan-en afmelden; contracten

Om gebruik te maken van de BSO en TSO sluiten ouders een contract met de kinderopvang met een minimale afname van 1 dagdeel per week. In noodsituaties kan altijd overlegd worden over extra BSO. Voor opvang tijdens vakanties en roostervrije dagen kan men zich wenden tot de groepsleiding. Bij ziekte of afwezigheid melden ouders hun kinderen tijdig af.

3b. Operationele afspraken

- Leerlingen van basisschool De Sleye worden door een leidster van de kinderopvang naar school gebracht en op school opgehaald.
- Leerlingen van basisschool St. Martinus in Beegden komen met een taxi naar De Speelark in Heel.
- Voor de voorschoolse opvang brengen de ouders de kinderen naar de Speelark. Kinderen uit Heel worden naar school gebracht. Kinderen uit Beegden gaan met een taxi naar Beegden. Na afloop van de naschoolse opvang worden de kinderen weer door de ouders in Heel opgehaald. De Kinderopvang verzorgt waar nodig taxivervoer voor kinderen uit Beegden om de leerlingen 's morgens naar school te brengen en 's middags van school op te halen. De kosten voor dit vervoer zijn voor rekening van de ouders. Op dit moment zijn er nog onderhandelingen gaande over het taxivervoer en kunnen er nog dingen wijzigen. De kosten zijn op dit moment nog niet bekend.
- Partij B wordt, indien gewenst, in de gelegenheid gesteld klanten te werven via brieven aan ouders, schoolpublicaties, verwijzingen op de schoolwebsites e.d.

3c. Financiële afspraken

- Partij B stelt jaarlijks per 1 januari, de uurtarief voor reguliere opvang vast. Partij A en de ouders worden daarvan tijdig, doch uiterlijk 1 november van het voorafgaande jaar op de hoogte gesteld..

3d. Informatie-uitwisseling

Partij A en Partij B houden elkaar op de hoogte van zaken die voor de andere partij relevant zijn (algemeen en individueel). Hierbij worden de regels van de Wet Bescherming

Persoonsgegevens in acht genomen. In het bijzonder betreft het onderstaande regels uit die wet.

Informatieverstrekking aan de betrokkene

Gegevens verkregen bij betrokkene

1. Indien bij de betrokkene zelf de persoonsgegevens worden verkregen, deelt de verantwoordelijke voor het moment van verkrijging de betrokkene mede¹:
 - zijn identiteit;
 - de doeleinden van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd, tenzij de betrokkene daarvan reeds op de hoogte is.
2. De verantwoordelijke verstrekt nadere informatie voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat ervan wordt gemaakt nodig is, om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen².

Gegevens elders verkregen

3. Bij verkrijging van persoonsgegevens buiten de betrokkene om, deelt de verantwoordelijke de betrokkene mede:
 - zijn identiteit;
 - de doeleinden van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd.Het moment waarop dit moet gebeuren is:
 - op het moment dat u de gegevens vastlegt, of
 - als u de gegevens uitsluitend verzamelt om deze aan een derde te verstrekken;
 - uiterlijk op het moment van eerste verstrekking aan die derde.
4. De verantwoordelijke verstrekt nadere informatie voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat ervan wordt gemaakt nodig is, om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen.
5. Het bepaalde onder 3 is niet van toepassing indien de mededeling van de informatie aan de betrokkene onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost. In dat geval legt de verantwoordelijke de herkomst van de gegevens vast.

3e Aansprakelijkheid

De aansprakelijkheid van de werknemers van partij B wordt gedekt door de aansprakelijkheidsverzekering van partij B.

Wanneer een leerling of leidster aanwijsbaar schade toebrengt aan schooleigendom, dan worden de ouders/verzorgers, dan wel de betreffende leidster daarvoor aansprakelijk gesteld. Wanneer een leerling aanwijsbaar schade toebrengt aan eigendom van partij B, dan worden de ouders/verzorgers daarvoor aansprakelijk gesteld.

3f. Geschillen

Bij geschillen tussen partij A en partij B wordt dit geschil voorgelegd aan een geschillencommissie. Deze commissie wordt ad hoc samengesteld. De commissie bestaat uit een lid van beide partijen, die samen een derde lid zoeken.

¹ Deze algemene kennisgeving kan geschieden door bijvoorbeeld het uitreiken van een informatiebrochure of door informatie over het reglement en de verwerking van persoonsgegevens op te nemen in de huisregels.

4. Pedagogisch beleid

4a. Pedagogisch beleid van partij B

1. Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleids /werkplan voor de buitenschoolse opvang van Robbedoes. We hebben ervoor gekozen voor de beide vormen van kinderopvang, de dagopvang binnen de kinderdagverblijven voor kinderen van 0-4 jaar en buitenschoolse opvang voor kinderen van 4-12 jaar, een eigen pedagogisch beleids /werkplan te ontwikkelen.

We hebben hiervoor gekozen omdat beiden groepen een andere werkwijze vragen. Voor het basisschoolkind is de wereld uitgebreider en complexer voor een baby/peuter. Hij gaat naar school, sluit vriendschappen, wordt zelfstandiger en maakt eigen keuzes. Ze vragen steeds minder verzorging en meer begeleiding in hun ontwikkeling. Ook het communiceren via taal is erg belangrijk.

Daarnaast spelen er op de buitenschoolse opvang andere zaken/situaties dan op een kinderdagverblijf. Denk aan ophalen van school, het beoefenen van sport, het spelen bij vriendjes, pesten etc.

Dit plan geeft de lijnen aan van het beleid binnen de buitenschoolse opvang en vertelt hoe wij hier uitvoering aan geven.

Uitgangspunten:

1. Opvang

Buitenschoolse opvang is een voorziening naast school en thuis voor kinderen in de basisschoolleeftijd tussen 4 en 12 jaar. In de buitenschoolse opvang worden de kinderen buiten de schooluren en tijdens de vakanties in een groep opgevangen door gediplomeerde leidsters. In principe zijn alle kinderen welkom op BSO (dit wordt verder gedefinieerd.....). Buitenschoolse opvang biedt kinderen zorg, onderdak, gezelligheid en veiligheid. De leiding neemt de verantwoordelijkheid over van de ouders op momenten dat zij daarvoor niet beschikbaar zijn. Door gebruik te maken van de buitenschoolse opvang kunnen ouders werk of studie combineren met hun schoolgaande kinderen.

2. Openingstijden

De openingstijden zijn afhankelijk van de behoeften van ouders in combinatie met de schooltijden. Of de behoeften van de ouders nog aansluiten bij de openingstijden zal voortdurend beoordeeld worden. Er zal voor -tussen en naschoolse opvang geboden worden op dagen dat daar voldoende animo voor is. Tijdens vakanties moet er van te voren ingetekend worden voor deelname van het kind aan het vakantieprogramma.

3. Huisvesting

De huisvesting van de buitenschoolse opvang van kinderdagverblijf Robbedoes "De Speelark" hangt af van de behoefte aan opvang, de plaatselijke situatie en van de mogelijkheden. Een van de uitgangspunten is om de buitenschoolse opvang op te zetten als een kleinschalige voorziening in de nabijheid van het kinderdagverblijf, van de woonbuurt of van de basisschool van het kind. Wij streven erna dat binnen de locatie voldoende ruimte is voor verschillende activiteiten zoals knutselen, spelletjes, poppenhoek, zithoek, ravotten, muziek luisteren en huiswerk maken.

4. Vervoer

Het vervoer van school naar de BSO kan op verschillende manieren plaatsvinden:

- de kinderen worden door de leidsters te voet van school gehaald; Er zijn geen wettelijke regels over het maximale aantal kilometers dat kinderen mogen lopen. Wij vinden dat een loopafstand van 10 -15 minuten redelijk. Vooral voor de jongere kinderen houden we de loopafstand beperkt. Per 10 kinderen is minimaal een leidster aanwezig maar afhankelijk van de samenstelling van de groep kunnen er meer leidsters ingezet worden.

- De kinderen komen zelfstandig naar de BSO. Oudere kinderen kunnen zelfstandig naar de opvang lopen of fietsen. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders. Zij bepalen uiteindelijk of ze toestemming geven voor hun kind zelfstandig naar de opvang te gaan. Dit wordt schriftelijk vastgelegd op het plaatsingsformulier onder de noemer "bijzonderheden". Met het kind worden afspraken gemaakt over de weg die hij van school naar de BSO volgt en op welk tijdstip hij uiterlijk op de BSO aanwezig is. Daarnaast is het belangrijk dat de ouders met de school hierover afspraken maken. De school moet weten welke kinderen op welke dagen naar de opvang gaan, zodat ze op die dagen deze kinderen niet langer laten blijven.
- De afstand tussen school en BSO is dermate groot dat de kinderen per taxi of busje naar de BSO komen. De ouders zullen dit zelf moeten regelen en voor financiering hiervan zorgen.

Vervoer in personenauto's door personeel of ouders

Tijdens uitstapjes, wanneer kinderen de kinderen vervoerd worden in personenauto's door personeel of ouders hanteren wij de volgende regels:

- De kinderen mogen achter in de auto vervoerd worden maar alleen met gebruik van een autogordel. Ze mogen achter in de auto de driepuntsgordel als heupgordel gebruiken. Ouders en leidsters dienen er op te letten dat de gordel geschikt is voor de lengte en gewicht van de kinderen.
- Per auto mogen maximaal drie kinderen op de achterbank vervoerd worden.
- Kinderen onder de twaalf jaar en kleiner dan 1.50 meter mogen alleen maar voor in de auto als ze zitten in een voor hen geschikt en goedgekeurd kinderbeveiligingsmiddel.
- Auto's met 4 deuren moeten beschikken over kindersloten die tijdens het vervoer gebruikt moeten worden.

Begeleiding tijdens uitstapjes

In de BSO worden ook uitstapjes/ activiteiten buitenshuis georganiseerd. Hierover is de volgende afspraak gemaakt: afhankelijk van de aard van de activiteit en de leeftijd van de kinderen wordt bepaald hoeveel begeleiding er nodig is. Bijvoorbeeld als men gaat zwemmen met een groep vier - en vijfjarigen zal er veel meer begeleiding nodig zijn dan wanneer men gaat wandelen met een groep tienjarigen. De begeleiding wordt per activiteit door het team bepaald.

Aansprakelijkheid

Als in overleg met de ouders afgesproken is dat hun kind op eigen gelegenheid van school naar de BSO gaat of van de BSO naar huis, dan is de BSO niet aansprakelijk op het moment dat er onderweg iets met het kind gebeurt.

Verzekeringen

De BSO heeft een ongevallenverzekering afgesloten voor de kinderen en werknemers. Deze verzekering is ook geldig tijdens uitstapjes. Ouders die een keer meerijden met hun eigen auto, dienen in bezit te zijn van een inzittendenverzekering.

Onaangekondigde afwezigheid van kinderen

Soms komt het voor dat kinderen onaangekondigd afwezig zijn. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan kinderen die zelfstandig van school naar de BSO komen en die binnen de afgesproken tijd niet op de BSO aanwezig zijn of kinderen die weglopen van de BSO.

Wanneer een kind dat zelfstandig uit school komt, binnen de afgesproken tijd niet aanwezig is op de BSO wordt als volgt wordt gehandeld:

- Er wordt contact opgenomen met de school, is het kind misschien daar nog aanwezig?
- Indien de groepsbezigting het toelaat gaat een groepsleidster de route na van school naar de BSO.

- De ouders worden op de hoogte gebracht. In overleg met de ouders worden verdere stappen ondernomen. Eventueel wordt de politie gebeld.

Wanneer de leidster het kind op de basisschool komt ophalen en het kind is niet meer aanwezig:

- Bij de leerkracht wordt geïnformeerd waar het kind gebleven is.
- Wanneer de leerkracht hiervan niet op de hoogte is, wordt er gebeld naar de BSO. Is het kind zelfstandig naar de BSO gegaan?
- De ouders worden op de hoogte gebracht. In overleg met de ouders worden verdere stappen ondernomen.

Indien een kind boos wegloopt van de BSO handelen we als volgt:

- De groepsleidster loopt het kind achterna en houdt het goed in de gaten. Soms heeft het kind even de ruimte om af te koelen. De leidster probeert te voorkomen dat het kind de BSO verlaat.
- Wanneer het kind wat rustiger is, wordt de situatie bespreekbaar gemaakt. Een zin als: "Ik zie dat je heel erg boos bent" maakt vaak al veel los. Als het kind hier totaal niet open voor staat, geven we het kind de gelegenheid om zelf de ouders te bellen.
- De ouders worden tijdens het ophalen hiervan op de hoogte gesteld. Indien wenselijk wordt er een apart gesprek met de ouders gepland.

Wanneer het kind daadwerkelijk de BSO verlaat, worden de ouders hier direct van op de hoogte gesteld.

2. Visie

Buitenschoolse opvang is een voorziening voor kinderen. De kinderen staan centraal in wat daar gebeurt aan activiteiten. Buitenschoolse opvang vindt plaats in de vrije tijd van kinderen. Vrije tijd kenmerkt zich door de mogelijkheid om eigen keuzes te maken, eigen dingen te ontdekken en een bepaalde mate van vrijheid. De BSO is een plek waar wat te beleven valt: kinderen hebben de keuze uit verschillende activiteiten, er is ruimte voor hobbyontwikkeling, er is allerlei spelmateriaal en er zijn computers. Ook zal er genoeg buitenruimte in de naaste omgeving zijn waar de kinderen kunnen ravotten.

Buitenschoolse opvang maakt deel uit van het opvoedingsmilieu van kinderen. Het is een aanvulling op thuis. Leidsters nemen tijdelijk de verantwoordelijkheid over van de ouders. In samenspraak met de ouders voeden zij de kinderen mede op. Leidsters zorgen voor een gezellige, huiselijke sfeer. Daarnaast zorgen zij ervoor dat het een veilige plaats is waar kinderen de ruimte krijgen om zich in sociaal en emotioneel opzicht goed te ontwikkelen, waar niet gediscrimineerd wordt naar uiterlijk, afkomst of sekse en waarin kinderen zowel met de leidsters als met de andere kinderen een vertrouwensrelatie kunnen opbouwen.

In de omgang met kinderen vinden we het belangrijk dat:

- Zelfstandigheid en zelfredzaamheid worden gestimuleerd.
- Verschillen als een verrijking van de groep worden beschouwd
- Iedereen zich geaccepteerd voelt
- Iedereen op een positieve, respectvolle en opbouwende manier benaderd wordt.
- Er is een sfeer van verdraagzaamheid en wederzijds respect heerst tussen leidsters en kinderen en tussen de kinderen onderling.
- De BSO bijdraagt aan het opvoeden van kinderen om in een multiculturele samenleving te leven.

3. De groep

Samenstelling van de groep

Binnen de Buitenschoolse opvang is er een groep van kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar. Afhankelijk van de hanteerbaarheid in de groep kunnen de kinderen die ouder zijn dan 12 jaar de BSO bezoeken totdat ze de basisschool verlaten.

De basisschoolleeftijd (4 t/m 12 jaar)

De jongere kinderen uit deze groep (4 t/m 8 jaar) hebben de behoefte aan een luisterend oor en vinden het prettig om zelf hun spel te kiezen binnen een veilige sfeer en omgeving. Ze genieten nog van hun vrijheid en hebben de behoefte om binnen hun eigen veilige leefwereld te spelen. Ze worden dan ook zoveel mogelijk vrij gelaten in hun spelkeuze maar er is wel voldoende stimulans en begeleiding vanuit de groepsleiding. Ze vinden het prettig om samen met de leiding te spelen en te stoeien en deze momenten worden dan ook door de leiding maximaal benut.

De oudere kinderen vanaf ongeveer 8 a 9 jaar, hebben behoeften aan meer vrijheid, meer zelfstandigheid, meer keuzemogelijkheden, meer verantwoordelijkheden en meer uitdaging. Zij willen er zelf op uit kunnen trekken, de straat op, het dorp in, naar een vriendje of vriendinnetje of naar de speeltuin. En ze willen graag nieuwe vaardigheden oefenen: een sport, toneel, muziek, een nieuw computerspel etc. Oudere kinderen zijn zeker zorgzaam ten opzichte van jongere kinderen maar willen ook eigen activiteiten. Ze willen niet voortdurend rekening houden met de jongeren kinderen. Wij trachten het aanbod voor deze groep zo aantrekkelijk mogelijk te houden. Er zijn mogelijkheden voor activiteiten in de sporthal, er zijn computers en er is voldoende knutselmateriaal aanwezig. Ook bestaat er de mogelijkheid om huiswerk te maken in een aparte huiswerkruimte.

Wennen

Wanneer de kinderen voor het eerst naar de BSO komen is het belangrijk dat ze de tijd krijgen om te wennen zodat ze zich thuis gaan voelen en de BSO ervaren als een veilige basis. Om het gewenningsproces van het kind binnen de BSO soepel te laten verlopen, besteden we hier veel aandacht aan. Voordat de kinderen definitief naar de BSO komen mogen ze 1 keer een dagdeel komen wennen, wanneer het kind voor het eerst de BSO bezoekt nemen we hier alle tijd voor. We zorgen ervoor dat er niet te veel nieuwe kinderen tegelijk komen. Een van de leidsters vangt het kind op en verzorgt de eerste introductie: Ze laat de ruimte zien, vertelt wie de leidsters zijn, hoe de andere kinderen heten, welke mogelijkheden er zijn enz.

Leidsters letten in de wenperiode extra goed op de uitingen van de kinderen, niet alleen op de verbale uitingen maar ook op hun houding, hun mimiek, hun gebaren. Goed ingaan op de lichaamstaal betekent voor een kind dat je hem begrijpt. Het zal zich dan ook eerder veilig en vertrouwd voelen.

Gezamenlijke momenten.

Wanneer de kinderen uit school komen, wordt er eerst iets in groepjes wat gedronken en fruit en/of koek gegeten. Op woensdagmiddagen en in de vakantie eten we gezamenlijk. Leidsters eten en drinken met de kinderen mee. Tijdens deze momenten wordt er een sfeer van saamhorigheid gecreëerd. Leidsters praten met de kinderen en de kinderen met elkaar. De leidsters zorgen ervoor dat iedereen die dat wil aan bod komt. De stille kinderen worden daarbij ook uitgenodigd om wat te vertellen. De sfeer van saamhorigheid komt mede tot uiting door het stimuleren van respect, elkaars wensen en meningen. Leidsters doen dit door zelf het voorbeeld te geven hoe er met elkaar wordt omgegaan. Kinderen imiteren. Leidsters houden hier via hun taalgebruik en hun houding rekening mee.

Aktiviteiten.

Een belangrijk uitgangspunt is dat kinderen het leuk vinden op de BSO, en dat zij zich er thuis voelen. Zoals al eerder aan de orde gekomen vindt de BSO plaats in de vrije tijd van kinderen. De nadruk ligt dan ook op een eigen invulling van deze tijd. Kinderen kunnen hun eigen keuzes maken voor wat betreft de activiteiten die zij willen ondernemen. De één wil vooral met vriendjes spelen, de ander heeft behoefte aan rust na een

drukke schooldag, een derde wil knutselen, muziek maken, toneel spelen of lekker voetballen. Er moet gelegenheid zijn voor individueel spel, spel in kleine groepjes of in grotere groepen. Hoe verschillend kinderen hun vrije tijd ook willen besteden, voor alle kinderen geldt dat ze naarmate ze ouder worden behoefte krijgen aan meer zelfstandigheid, meer verantwoordelijkheid, meer ruimte, meer privacy en meer vaardigheden. De BSO moet, vooral voor de oudere kinderen, uitdagend zijn, spannend en open. Er achter komen waar je interesses liggen hoort bij de ontwikkeling van kinderen in de basisschoolleeftijd. Hobbyontwikkeling verbreedt de leefwereld van kinderen. Ontdekken waar je goed in bent geeft kinderen een gevoel van eigenwaarde en zelfrespect. Wij streven ernaar om aan de verschillende behoeften van kinderen tegemoet te komen. Het activiteiten aanbod is daarom een mengeling van het bekende en het nieuwe.

Een belangrijk aspect is om de kinderen te betrekken bij de planning van activiteiten voor op de woensdagmiddagen en tijdens de vakanties (vakantieprogramma). Leidsters kunnen kinderen in aanraking brengen met de buitenwereld door bijvoorbeeld een bezoek te brengen aan een theater of een museum, door mee te doen aan een natuurproject. Kinderen zijn niet verplicht aan activiteiten deel te nemen, met uitzondering van uitstapjes waar de hele groep aan mee doet.

Bij voorkeur zijn er verschillende hoeken gecreëerd binnen de BSO. Aan de ruimte c.q. de verschillende hoeken en het materiaal worden de volgende eisen gesteld:

- De hoek is uitnodigend voor de kinderen
- De ruimte is multifunctioneel ingericht zodat er verschillende activiteiten plaats kunnen vinden.
- Er is ruimte voor verschillen in stemming en behoeften. De ruimte biedt veiligheid en uitdaging. Kinderen moeten zich terug kunnen trekken in aparte hoekjes, ook zonder dat leiding zicht heeft op wat er gebeurt. Indien mogelijk zijn er aparte ruimten waar de (oudere) kinderen zich kunnen terug trekken.
- Verschillen in behoeften wat betreft de leeftijd komen tot uiting in de inrichting en de keuze van het speelgoed.
- Het speelgoed is prikkelend voor de fantasie. Er is kosteloos materiaal aanwezig dat kinderen een eigen bestemming kunnen geven.
- Het speelgoed aanbod is gevarieerd. Kinderen kunnen het speelgoed zelf pakken.
- Er is voldoende speelgoed voor alle leeftijden. Er is voldoende evenwicht tussen makkelijk en moeilijk, tussen rustig en druk speelgoed.
- Speelgoed wordt niet seksespecifiek aangeboden.
- Er is intercultureel speelgoed.
- De buitenruimte moet groot genoeg zijn voor bewegingsspel en sociaal spel.

Kinderen hebben medezeggenschap in de groepsinrichting en de keuze van het speelgoed.

Samenwerking met de basisschool.

De samenwerking tussen de BSO en 1 of meer scholen ligt voor de hand. Beiden hebben de zorg voor dezelfde kinderen en vormen het tweede of derde milieu voor hen. Het is daarom goed wanneer leidsters en leerkrachten elkaar leren kennen. Ouders vormen hierin een belangrijke schakel. Zij informeren de school over de BSO die hun kind bezoekt anderzijds informeren zij de BSO over zaken betreffende de school die van belang zijn voor de BSO (denk bijvoorbeeld aan een onverwachte vrije middag op de basisschool). Er dient een structureel overleg te zijn tussen de teamleidster en de betreffende basisschool. Het initiatief hiertoe ligt bij de teamleidster van de BSO. Allereerst dienen er afspraken gemaakt te worden die gelegen zijn op het organisatorische en afstemmingsvlak: lopende begin- en eindtijden van de scholen, waarvan kinderen de naschoolse opvangbezoeken, parallel met de openingstijden van de BSO, wie komt de kinderen halen, waar verblijven de kinderen zolang de leidster van de BSO nog niet aanwezig is, wanneer zijn de vrije dagen, wanneer de vakanties. Daarnaast zouden, indien mogelijk, ook afspraken gemaakt kunnen worden over het gebruik van bepaalde faciliteiten. Bijv: in de vakanties of op woensdagmiddag gebruik maken van de gymzaal of van het documentatiecentrum. Er worden in principe geen gegevens van de kinderen uitgewisseld. Incidenteel kan dit voorkomen, wanneer dit in het belang is van het kind, bij: het kind is hard gevallen en moet een beetje in de gaten gehouden worden, of een kind wordt gepest, dan kan het in het belang van het kind zijn dat hier met de basisschool en de ouders afspraken over worden gemaakt. Dit gebeurt dan altijd in

overleg en in samenspraak met de ouders. Het initiatief kan liggen bij de ouders, de leerkracht of de leidster van de BSO.

Deze huidige samenwerking met de basisschool zal in de toekomst, met de komst van de brede school, een positieve bijdrage zijn.

Kinderparticipatie.

Kinderen groeien door hun eigen beslissingen te nemen. Ze leren van hun eigen ervaringen. We betrekken de kinderen bij de planning van activiteiten, er wordt rekening gehouden met hun interesses, we vragen de kinderen om zelf met ideeën te komen. Door kinderparticipatie vergroten kinderen hun zelfvertrouwen omdat er echt naar hen geluisterd wordt, het stimuleert ze om echt zelfstandig na te denken, het daagt hen uit om met elkaar en volwassenen van gedachten te wisselen. Ook levert het een grotere betrokkenheid van de kinderen op. Als kinderen zelf hebben meegedacht en gekozen voelen ze zich meer verantwoordelijk. Omdat kinderen niet altijd hun ideeën concreet kunnen verwoorden, letten leidsters goed op de signalen die de kinderen geven. Wij vinden het belangrijk dat kinderen van jongs af aan meedenken en eventueel meebeslissen over allerlei activiteiten, regels en zaken van de BSO. Natuurlijk steeds op manieren die op hun niveau en ontwikkeling past.

In de toekomst zal daarom een kindercommissie(raad) opgezet worden. Van te voren worden de grenzen/marges, waarover ze inspraak hebben, duidelijk vastgelegd. Voor de kinderen moet duidelijk zijn waarover ze inspraak hebben en waarover niet.

Omgaan met regels.

In de Buitenschoolse opvang gelden regels voor zowel kinderen en leiding als ouders. Regels zijn nodig zodat iedereen weet wat van het verwacht wordt. De leidsters spreken regels af over de omgangsvormen en zij spreken regels af om de veiligheid te bewaken. Kinderen leren van jongs af aan met de regels om te gaan en zij worden zelf betrokken bij het opstellen van de regels. Regelmatig worden de regels geëvalueerd. Dit voorkomt dat er gewoonten insluipen als regel zonder dat leidsters zich daar bewust van zijn. Regels zijn ook belangrijk omdat het kind de grenzen van de regels probeert af te tasten en ervaart wat er gebeurd als hij de grenzen overschrijdt. Door kinderen aan te spreken wat zij doen, leren zij de consequentie van hun gedrag kennen. Regels worden echter halsstarrig toegepast. In bepaalde situatie zal de leidster van de regel afwijken, bijvoorbeeld als het kind aan het wennen is. Belangrijk hierbij is dat de leidster duidelijk aan de kinderen uitleg waarom zij van de regel afwijkt. Uitleg is belangrijk om te zorgen dat zowel de regel als de reden om af te wijken wordt begrepen.

Ook ouders worden op verschillende manieren bij regels betrokken. Er wordt met hen overlegd over regels en afspraken die hun eigen kind aangaan. Bijvoorbeeld over het zonder toezicht spelen op straat, het zelfstandig gaan naar lessen of de bibliotheek of het spelen bij een vriendje.

Centraal in de regels staat respect voor anderen. Niet schelden, niet bedreigen, niet pesten. Wanneer de kinderen zich niet aan de regels houden worden de kinderen apart genomen om hun te wijzen op hun gedrag. Kinderen worden niet in het bijzijn van de groep berispt.

Samenwerken met anderen.

Activiteiten kunnen georganiseerd worden in samenwerking met andere instanties:

Bijvoorbeeld met een creatief centrum, met de sportclub, met de bibliotheek, met kindervakantiewerk, met natuur- en milieueducatie, met een kunstenaar. Activiteiten kunnen zowel binnen als buiten de BSO plaatsvinden. Het is belangrijk dat de leidsters weten wat de mogelijkheden zijn in hun omgeving en indien wenselijk hiervan gebruik maken.

Het individuele kind

Algemeen.

Elk kind is op de BSO anders. "Anders zijn" heeft niet alleen te maken met de culturele achtergrond maar ook met andere gewoonten thuis of verschillen in uiterlijk. Verschillen worden gezien als een verrijking van de groep. De houding van de leidsters hierin is bepalend in de groep. Kinderen in de leeftijd van de 4-12 jaar willen zich aanpassen aan de heersende norm. Zij worden soms in verlegenheid gebracht als zij daar niet aan

voldoen. De leidster letten erop dat kinderen geen negatieve opmerkingen over elkaar. Door een sfeer te creëren waarin verschillen geaccepteerd worden, gaan kinderen makkelijker om met het "anders zijn".

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

Wij vinden het belangrijk om kinderen te begeleiden naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Kinderen groeien door hun eigen beslissingen te nemen. Wanneer kinderen ervaren hun eigen problemen op kunnen lossen dan vergroot dat het vertrouwen in zichzelf. Ze leren van hun eigen ervaringen. Wij stimuleren dit door kinderen zoveel mogelijk zelf opdrachten te laten uitvoeren. Opdrachten die passen bij het ontwikkelingsniveau van ieder kind persoonlijk. Leidsters zorgen ervoor dat alleen datgene wordt verwacht waaraan het kind kan voldoen. Belonen van een nieuwe stap draagt bij aan het zelfvertrouwen en stimuleert de zelfstandigheid. Zo vinden kinderen het spannen iets nieuws te ondernemen. Naast het belonen van gedrag is het belangrijk om een sfeer van vertrouwen te creëren. Een sfeer waarin kinderen fouten mogen en durven maken, waarin ze boos mogen en durven worden en waarin ze hun gevoelens kunnen uiten.

Zelfvertrouwen, eigen waarde en respect.

De mening die iemand over zichzelf heeft, komt voort uit de relaties met anderen. Iemand met een positief zelfbeeld vindt zichzelf waardevol en voelt zich geliefd en bekwaam. Wij willen kinderen het gevoel geven dat ze het waard zijn om van te houden. Ieder kind moet zich gekend voelen in zijn persoonlijkheid en zijn omstandigheden. We reageren alert als een kind zich niet geaccepteerd voelt. Een belangrijk aspect hierbij is dat we kinderen leren rekening te houden met de ander, een kind dat rekening houdt met anderen zal ook door anderen positief benaderd worden.

Daarnaast wordt er binnen de BSO een sfeer gecreëerd waarin kinderen zichzelf kunnen zijn, waarbinnen zij gewaardeerd worden voor wat zij kunnen. Bij elk kind is dat iets anders. Zonder dat het wordt opgelegd, concurreren kinderen met elkaar. Ze vergelijken hun prestaties. Sommige kinderen hebben de behoefte om de beste te zijn (de mooiste tekening, het beste computeren). Leidsters proberen deze prestigeslag te relativiseren. Het bezig zijn is net zo belangrijk als de prestatie. Er is niets verkeerd aan als het kind een keer de beste is. Voor het zelfvertrouwen van het kind is dat heel belangrijk. Iedereen moet een keer de beste kunnen zijn. Maar het moet niet ten koste gaan van de groep. Bovendien proberen de leidsters verschillende vaardigheden te waarderen. Zo wordt niet alleen de snelste of de sterkste beloond.

Vriendschap.

Vriendschap is heel belangrijk in een kinderleven. Sommige kinderen kennen elkaar van school. Anderen ontwikkelen vriendschappen op de naschoolse opvang. Leidsters geven aan de kinderen de ruimte om elkaar uit en op te zoeken. Echte vriendschappen worden bevorderd. Bij vriendschap is er sprake van gelijkheid. Een kind moet niet de ander onderdrukken of overheersen. Is dit het geval dan kan het goed zijn als er aparte activiteiten worden aangeboden zodat er niet alleen fysieke maar ook geestelijke ruimte ontstaat tussen de kinderen. Dit geldt ook voor broertjes en zusjes. Zij kunnen veel aan elkaar hebben, vooral tijdens de wensperiode. Maar zij moeten ook de ruimte krijgen om eigen vriendschappen te ontwikkelen.

Omgaan met pesten.

Wij accepteren niet dat er op de buitenschoolse opvang gepest wordt. Leidsters hebben de taak om hierop te letten. Het verschil tussen plagen en pesten is niet altijd duidelijk. Bij plagen is er sprake van een gelijkwaardig niveau. Je plaagt een ander en wordt terug geplaagd. Een leidster moet er wel alert op zijn hoe het kind reageert op het plagen. Een kind gaat beter om met plagen als het zich vertrouwd voelt in zijn omgeving. Vooral bij kinderen die aan het wennen zijn is het belangrijk om hierop te letten. Bij pesten is er sprake van ongelijkwaardigheid. Bij pesten zijn bepaalde kinderen continue het slachtoffer. Hoe zij zich ook gedragen, wat zij ook doen, de pester vindt het altijd weer een aanleiding om dat bepaalde kind te pesten. Om pesten te voorkomen is het belangrijk alle partijen aan te spreken. Degene die pest moet leren wat zijn opmerkingen betekenen voor de ander. Degene die gepest wordt kan worden geholpen weerbaarder te worden. Hoe assertiever het kind is, hoe minder het wordt gepest.

Omgaan met conflicten.

Kinderen worden gestimuleerd op een respectvolle manier met elkaar om te gaan en duidelijk te maken wat zij wel en niet willen. Regel in de groep is dat kinderen elkaar geen pijn mogen doen. Alle kinderen hebben wel eens ruzie. Ruzies horen erbij. In de eerste instantie laten leidsters de kinderen de ruzie zelf oplossen en geven zij aan de kinderen de ruimte om zelf naar oplossingen te zoeken. Indien kinderen er zelf niet uitkomen of een het onderspit dreigt te delven helpt ze de kinderen in het zoeken naar een oplossing. Leidsters mogen niet verachten dat kinderen altijd "verstandig" met elkaar omgaan. Schoppen en slaan kunnen uitdrukkingen zijn van het onvermogen om gevoelens te uiten en uit onmacht. Kinderen zijn bezig te leren hoe zij aangeven wat zij wel en niet willen. Leidsters kunnen kinderen hierin begeleiden. Door tegen elkaar te kunnen zeggen wat het probleem is, neemt de behoefte om je boosheid en woede lichamelijk te uiten af.

Corrigeren van gedrag.

Het is af en toe nodig om kinderen te corrigeren. Belangrijk is dat leidsters hierbij een lijn trekken. Een leidster maakt telkens een bewuste afweging om gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. Probeert het kind wellicht op een negatieve manier aandacht te krijgen? Vaak werkt het negeren van negatief gedrag gekoppeld aan het belonen van positief gedrag het beste. Belonen gebeurt door complimenten te geven.

Als gedrag wordt gecorrigeerd, praten wij over straf. Gedrag wordt alleen gestraft op een manier die binnen de belevingswereld van het kind past en heeft altijd een duidelijk verband met wat er gebeurd is. Deze vindt snel na 'de overtreding' plaats zodat er een verband bestaat tussen de daad en de straf. De duur van de straf past binnen de tijdsbeleving van het kind. Bovendien ondermijnt de straf niet het zelfvertrouwen, de leidster straft het gedrag, niet de persoon.

Belangrijk bij straffen is dat leidsters consequent zijn en dat leidster correcties onderling op elkaar afstemmen. Indien een leidster een kind waarschuwt, zorgt zij ervoor dat als het gedrag niet verandert de 'straf' wordt uitgevoerd. Dit betekent dat de uitgevoerde straf uitvoerbaar moet zijn en geen loze dreiging is.

In principe gaat de leidster naar het kind zodat zij niet hoeft te schreeuwen. Door lichaamstaal (streng kijken b.v.) kan het kind begrijpen dat het gecorrigeerd wordt zonder dat de stem verheven wordt. Straffen kan verder inhouden dat het kind streng wordt toegesproken of dat het kind kort apart gezet wordt. Ook kan het zijn dat het kind tijdelijk niet met bepaald speelgoed of bepaalde kinderen mag spelen. Na afloop van de 'straf' praat de leidster met het kind. Begrijpt het wat er gebeurd is? Daarnaast is het belangrijk dat het kind weet dat de leidster niet (meer) boos is.

Het eigen lichaam.

In de leeftijdsperiode tussen 4 - 12 jaar verandert het lichaam van het kind. Kinderen beginnen in deze leeftijdsperiode steeds meer na te denken over hun relaties met elkaar en over de liefde. Dit onderdeel hoort bij hun ontwikkeling en kan niet genegeerd worden.

In de kleuterperiode van 4 - 6 jaar is de lichamelijke aanraking buiten het gezin niet meer zo gewenst ofschoon de behoefte eraan nog groot is. De verkenning van het eigen en andermans lichaam gaat daarom gewoon door, alleen minder in het openbaar. Ze tonen veel belangstelling voor het voortplantingsverhaal maar dit staat voor hen los van seksuele gevoelens.

Tussen 6 - 8 jaar lijkt het of in deze leeftijdscategorie geen interesse meer bestaat voor seksualiteit. Kinderen van deze leeftijd hebben weinig vragen en minder belangstelling voor elkaars lichaam. Wel begint "verliefd zijn" een rol te spelen maar verliefdheid en lichamelijk gedrag hebben weinig met elkaar te maken. Kinderen zijn zich op deze leeftijd bewust van de sociale norm. Het openlijk masturberen wordt minder. Opkomst van schuine mopjes en rijmpjes.

Naarmate het kind ouder wordt (8-10 jaar) is er een duidelijke koppeling tussen lichamelijk contact en verliefdheid. De seksuele voorkeur wordt verkend. Deze verkenning bestaat uit seksuele spelletjes met kinderen van beide geslachten.

De groepsnorm is sterk gericht op heteroseksualiteit. Homoseksualiteit wordt op die leeftijd niet gekend. Verder zijn er lichamelijke contacten met leeftijdsgenoten in de vorm van knijpen, duwen, stompen en vechten. De behoefte aan lichamelijk contact is niet verminderd maar wordt gekanaliseerd via agressie. Hulp en troost van volwassenen wordt minder op prijs gesteld. Het wordt geassocieerd met hulpbehoefte en klein zijn.

Tussen de 10 - 12 jaar openbaren zich de eerste verschijnselen van de puberteit zowel lichamelijk als gedragsmatig. Kinderen kunnen op deze leeftijd opvallend preuts zijn. Kinderen hebben enerzijds veel belangstelling voor de volwassen seksualiteit maar anderzijds willen ze van volwassenen hier niets over horen. Door alle veranderingen ontstaan gevoelens van eenzaamheid en onzekerheid. Leeftijdsgenoten zien ze als lotgenoten. Lichamelijk contact met volwassenen in de vorm van hulp en troost neemt drastisch af. Seksuele vorming en ontwikkeling heeft voor ons een brede betekenis. Het is ingebed in de totale vorming van het kind en heeft te maken met gevoelens, warmte, sfeer, respect, liefde en intimiteit. Het is het ontdekken van het eigen lichaam en dat van anderen en het ontdekken van de daarbij horende gevoelens. Seksuele vorming is verweven door het hele leven heen, door de hele opvoeding heen. Het is een natuurlijk geïntegreerd onderdeel van het leven dus ook van een kinderleven.

Seksualiteit en het eigen lichaam zijn dus bespreekbaar op de BSO als de kinderen met vragen of problemen komen. De manier waarop dit aangepakt wordt is afhankelijk van de betrokken kinderen. Leidsters gaan in op de vragen en opmerkingen van kinderen maar zij gaan niet verder dan waar zij zichzelf gemakkelijk bij voelen. Bovendien letten zij op de kinderen die meeluisteren naar het gesprek. Zijn zij er ook aan toe om het gesprek te horen? De verantwoordelijkheid betreffende de seksuele voorlichting blijft bij de ouders. Leidsters gaan kort in op de vragen die gesteld worden en raden de kinderen vervolgens aan hier met hun ouders over te praten.

Kinderen vinden het soms interessant om te experimenteren met hun eigen lichaam. Meestal is dit een onschuldige bezigheid. Het is wel belangrijk dat kinderen elkaar niet dwingen. Daarnaast mogen zij elkaar geen pijn doen. Schaamte groeit naarmate het kind ouder wordt, het lichaam en het eigen zelfbewustzijn zich ontwikkelen. Kinderen hebben behoefte aan privacy die gerespecteerd wordt.

Signaleren van problemen.

Leidsters binnen de BSO hebben niet primair de taak om mogelijk ontwikkelingsproblemen bij kinderen te signaleren. De tijd dat een kind op de buitenschoolse opvang doorbrengt is vaak te beperkt om hierbij een belangrijke rol te spelen. Dit betekent echter niet dat zij hier geen verantwoordelijkheid in hebben.

Leidsters dienen alert te zijn op veranderingen in het gedrag van kinderen. Wanneer een leidster zich zorgen maakt over het gedrag van een kind of wanneer zij vermoedt dat er iets aan de hand is, brengt zij dit in tijdens de werkbespreking. Met de overige leidsters van de groep wordt het probleem besproken. Leidsters hebben de verantwoordelijkheid hun bezorgdheid met ouders te delen. In eerste instantie zal een gesprek met de ouder(s) verkennend zijn. Zien de ouders hetzelfde gedrag thuis? Hoe kijken de ouders hier tegenaan?

Beschouwen de leidsters het gedrag van het kind als een serieus probleem, dat wil zeggen als er niets mee gedaan wordt, blijft het probleem bestaan of wordt het erger, dan wordt tijdens de werkbegeleiding een plan van aanpak afgesproken. Ouders worden hier bij betrokken. Samen met de ouders wordt bekeken hoe probleem aangepakt of opgelost kan worden.

Het kan zijn dat een kind niet op zijn plaats is in een groep na schooltijd. Als er een plan is ontwikkeld om het probleem aan te pakken, maar dit blijkt onvoldoende te werken dan kan de leidster in overleg met de directie besluiten om over te gaan tot beëindiging van de plaatsing. Dit zal per situatie bekeken worden. Hierbij wordt altijd het belang van het kind (en de andere kinderen in de groep) betrokken.

Soms verloopt de opvoeding van het kind niet helemaal naar wens en kan de opvoeding (tijdelijk) problemen geven. Problemen in de opvoeding kunnen zich bij het kind uiten in gedragsproblemen en/of een achterstand in de ontwikkeling. Daarnaast zijn er kinderen die zeer moeilijk zijn. Voor beide groepen kinderen geldt dat ze extra aandacht en begeleiding vragen. In samenwerking met Stichting Daelzicht zal er gekeken worden welke kinderen geplaatst kunnen worden binnen de BSO.

De leidster

De eisen van een leidster werkzaam bij de BSO komen overeen met de eisen die gesteld worden aan een leidster van de kinderopvang, aangevuld met een aantal extra vaardigheden. Deze vaardigheden zijn :

- Leidsters in de BSO dienen vooral goed te kunnen luisteren naar kinderen. Op vragen behoeften, spelactiviteiten en signalen van kinderen moet zij kunnen inspelen.
- Zij geeft aan kinderen de gelegenheid om op hun eigen manier de spanning van school te verwerken. Leidsters ondersteunen de kinderen bij het invullen van hun vrije tijd. Naast het aanbieden van een divers en gevarieerd programma (in de schoolvakanties, op de woensdagmiddag en de vrijdag) moet er altijd zorg blijven voor de kinderen die hieraan niet meedoen. Kinderen hebben ook het recht om rust te vinden op de buitenschoolse opvang.
- Zij is in staat om samen met de kinderen en de collega's een vakantieprogramma te maken en uit te voeren. Daarnaast beschikt zij over vaardigheden om, eventueel in samenwerking met andere organisaties, grote en kleine activiteiten te organiseren.
- De leidster spreekt de kinderen aan op zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid maar houdt daarbij rekening met de mogelijkheden en capaciteiten van het kind.
- Zij begeleidt de kinderen bij het maken van het huiswerk op een manier waarop de ouders dit thuis zouden doen.
- Zij onderhoudt het contact met de betrokken scholen waarvan de kinderen de buitenschoolse opvang bezoeken.
- De leidster is verantwoordelijk voor de ruimte (opgeruimd, gezellig, veilig) en zij dient ervoor te zorgen dat er voldoende materiaal is (knutselmateriaal e.d. op peil houden).
- Zij dient het groepsgebeuren te bewaken en beschikt over organisatorische kwaliteiten.

Naast leidsters met een agogische achtergrond vinden wij het belangrijk ook leidsters binnen het team van de buitenschoolse opvang te hebben met creatieve achtergrond: muziek, toneel, dans, kunst etc. Bij de samenstelling van het team zal hier in de toekomst rekening mee worden gehouden.

4. Nawoord

Dit pedagogisch beleid voor de buitenschoolse opvang is mede tot stand gekomen door medewerkers van KDV Robbedoes en leidsters van BSO De Speelark.

Niet alle aspecten rondom de buitenschoolse opvang zijn in dit beleid terug te vinden, hiervoor verwijzen wij na ons draaiboek.

Het werken met kinderen en ouders is een dynamisch gebeuren. Inzichten kunnen veranderen. Daarom is dit beleid een leidraad waarover discussie mogelijk moet zijn en dat bijgesteld moet worden als inzichten veranderen.